

УДК 81'38:811.112.2:62

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/48-3-13>**Ганна ЗУБЧЕНКО,***orcid.org/0000-0003-1450-531X**студентка магістратури кафедри галузевого перекладу та іноземних мов
Херсонського національного технічного університету
(Херсон, Україна) annazubchenko282@gmail.com***Оксана ПОДВОЙСЬКА,***orcid.org/0000-0002-6304-5906**кандидат філологічних наук, доцент,
завідувачка кафедри галузевого перекладу та іноземних мов,
Херсонського національного технічного університету
(Херсон, Україна) poloks0808@gmail.com*

НОМІНАЛЬНИЙ СТИЛЬ У НІМЕЦЬКОМОВНІЙ ТЕХНІЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

У статті наведено дефініції понять «фаховий текст», «номінальний стиль», «номіналізація», «субстантивізація». Наведено ключові особливості німецькомовних науково-технічних текстів, а також розглянуто специфіку жанру «технічна інструкція» та виявлено її лексико-граматичні особливості, до яких належать номінальний стиль; стандартизовані словосполучення; широке використання модальних дієслів та пасивних конструкцій; використання поширених та непоширених означень; наявність підрядних речень; засоби міжфразового зв'язку. У ході дослідження також проаналізовано основні ознаки номінального стилю як типової ознаки німецькомовних текстів технічних інструкцій та окреслено сферу його застосування, а саме тексти наукового та офіційно-ділового стилю, а також фахові тексти різних спрямувань (науково-технічні, юридичні, медичні). Визначено сутність процесу номіналізації та охарактеризовано форми її реалізації на різних рівнях мови. При цьому у роботі під номіналізацією розуміємо процес, покликаний збільшити номінативні елементи за рахунок зменшення дієслівних елементів (або ж функцій), сутність якого полягає в переосмисленні категоріального значення вільних слів в значення предметності. Встановлено, що явище номіналізації виражається у досліджуваних текстах процесом субстантивізації мовних одиниць, зокрема субстантивізацією дієслів, що супроводжується зміною кореневого голосного чи іншими морфологічними змінами твірного дієслова; субстантивізацією інфінітива. Виокремлено типи номінальних конструкцій, які використовуються у текстах німецькомовних інструкцій з експлуатації, а саме терміни – складні слова; субстантивовані інфінітиви; терміни, що утворюються за допомогою поєднання дієслівної / предикативної основи та суфікса -ung; використання словосполучень типу «іменник + функціональне дієслово» та «прийменник + іменник»; використання родового відмінка; використання поширених означень.

Ключові слова: номінальний стиль, номіналізація, субстантивізація, науково-технічний текст, інструкція з експлуатації.

Hanna ZUBCHENKO,*orcid.org/0000-0003-1450-531X**Student of the Master's Degree at the Department of Translation and Foreign Languages
Kherson National Technical University
(Kherson, Ukraine) annazubchenko282@gmail.com***Oksana PODVOISKA,***orcid.org/0000-0002-6304-5906**Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Head of the Department of Translation and Foreign Languages
Kherson National Technical University
(Kherson, Ukraine) poloks0808@gmail.com*

NOMINAL STYLE IN GERMAN TECHNICAL LITERATURE

The article provides definitions of the concepts of “scientific-technical text”, “nominal style”, “nominalization”, “substantiation”. The key features of German-language scientific-technical texts and the specifics of the genre “technical instruction” and its lexical features are given including nominal style; standardized word combinations; extensive use of modal verbs and passive constructions; extensive use of simple and composite attributes; use of attribute clauses; means

of interphrasal communication. The study also analyzes the main characteristics of nominal style as a typical feature of the German-language technical instructions texts. The essence of the process of nominalization is defined and the forms of its realization at different levels of language are characterized. The study concludes that the nominal style is used in texts of scientific and official-business style, as well as scientific-technical texts related to various fields of science and technology (scientific, technical, legal, medical texts). In this paper, nominalization is understood as a process aimed to increase nominative elements by reducing verbal elements (or functions), the essence of which is the reinterpretation of the categorical meaning of language units into the meaning of subjectivity. It has been established that the phenomenon of nominalization is expressed in the texts under study by the process of substantiation of language units, in particular by the substantiation of verbs, which is accompanied by root vowel changes or other morphological and phonological changes of the derivative verb; substantiation of infinitive. The article defined types of nominal constructions used in the texts of German-language operating instructions, namely terms – compound words; substantiated infinitives; terms formed by combining verb/predicative base and the suffix -ung; the use of word combinations such as “noun + functional verb” and “preposition + noun”; the use of the genitive case; the use of composite attributes.

Key words: nominal style, nominalization, substantiation, scientific-technical text, operating instruction.

Постановка проблеми. На сьогодні тенденція до номіналізації спостерігається майже на всіх рівнях використання мови. Ясність, стислість, точність, чіткість та лаконічність є основними вимогами до науково-технічного тексту на сучасному етапі соціально-історичного розвитку. Номінальний стиль є засобом передачі великої кількості інформації без втрати основного змісту висловлювання. У зв'язку з цим, саме мова технічної документації послуговується використанням номінального стилю. Слід зазначити, що питання номіналізації нині є малодослідженим. Відомі лише окремі спостереження щодо номіналізаційних тенденцій, які було виявлено в перекладах німецьких синтаксичних структур російською та українською мовами, а також у перекладах російських та українських синтаксичних структур німецькою мовою. У деяких працях можна знайти стилістичний або структурний опис номінативних структур і елементів та їх класифікацію.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання номіналізації було розглянуто у доробку відомих мовознавців, зокрема це стосується праць Виноградова В.В., Леонової М.В., Матвіяс І.Г., Старикової О.Н., Раєвської Н.М., Сенюк І.С. Слід також зазначити, що номіналізація як граматичний процес міжмовного характеру знайшла належне висвітлення в працях як лінгвістів, так і перекладознавців, навіть попри те, що сам термін почали використовувати порівняно нещодавно (див. праці Є.В. Бреус, А.В. Міхеєва, В.Г. Гака, К.М. Сухенко, О.М. Старикової, О.О. Потебні, В.І. Карабана, Т.Р. Левицької, К.А. Кузьміної та ін.).

Актуальність дослідження зумовлена недостатньою вивченістю питання номінального стилю як ознаки німецькомовного науково-технічного дискурсу з позиції як мово-, так і перекладознавства.

Мета статті – проаналізувати функції та роль номінального стилю у німецькомовних науково-

технічних текстах, зокрема у технічних інструкціях; розкрити сутність процесу субстантивзації як основної риси номінального стилю; визначити способи реалізації номінального стилю у текстах німецькомовної технічної документації.

Виклад основного матеріалу. За О. О. Селівановою, текст – це інформаційна структура, одна з форм мисленнєво-мовленнєвої діяльності людини, що слугує засобом комунікації і реалізується в єдиній системі мовних форм (Селіванова, 2004: 32).

І. Гальперін визначає текст як твір мовленнєво-творчого процесу, що характеризується завершеністю, виступає як письмовий документ, літературно оброблений відповідно до типу цього документа, твір, що складається з назви (заголовка) і низки особливих одиниць (надфразових єдностей), об'єднаних різними типами лексичного, граматичного, логічного, стилістичного зв'язку, має певну цілеспрямованість і прагматичну установку (Гальперін, 1981: 32).

За дефініцією А. Орлова, текст можна визначити як особливу комунікативну одиницю, організовану послідовність речень, у яких, відповідно до цільової установки автора, розкривається зміст теми або ідеї шляхом лінійного розгортання її з тематичного ядра (Орлов, 1990: 63).

Таким чином, текст – це словесно втілений засіб комунікації, видів якого може бути велике розмаїття.

У свою чергу, фаховий текст – це інструмент та результат мовленнєво-комунікативної та й спеціалізованої суспільно-продуктивної діяльності, що являє собою структурно-функціональну єдність та складається із завершені кількості упорядкованих прагматично, семантично та синтаксично когерентних речень (текстем) або їхніх еквівалентів, які у вигляді мовних знаків відповідають висловленням у свідомості людини й об'єктам реальної дійсності (Корунець, 2008: 29).

Необхідно мати на увазі, що **поняття наукового тексту** з якої-небудь галузі науки або техніки не є чимось єдиним, а поділяється на низку різновидів. Загальною рисою для всіх цих різновидів є наявність термінів, а відмінною – морфологічне та синтаксичне оформлення тексту. З цієї точки зору слід розрізняти текст загальної енциклопедії, текст науково-технічного довідника, текст підручника, який значною мірою збігається за стилем з текстом енциклопедії чи довідника, науково-популярний текст чи статтю з певної галузі науки і техніки та текст із науково-технічного журналу чи монографії тощо (Корунець, 2008: 29).

При чому науково-технічний текст характеризується як загальними властивостями текстів, зокрема послідовністю мовних знаків, лінійним характером структури, смисловою (семантичною) зв'язністю і змістовою цілісністю (завершеністю), так і своїми, типовими лише для нього, як то точність і стислість вираження думки, суворі логічна послідовність та повнота висловлення, когнітивність, інформаційна насиченість. Отже, науково-технічні тексти мають цілу низку властивих ним мовних особливостей, зумовлених цими загальними характеристиками. Найбільш типовою лексичною ознакою науково-технічної літератури є насиченість тексту термінами і термінологічними словосполученнями, а також наявність певних лексичних конструкцій і скорочень. У такій літературі особливе місце посідають тексти, орієнтовані не стільки на носіїв певної мови, скільки на представників певної професійної групи з нетиповими екстралінгвістичними знаннями (Карабан, 2001: 122-124).

Науково-технічним текстам притаманні наступні загальні риси, а саме: логічність, чіткість, структурованість, аргументованість, доказовість, безособовість, стандартизованість. Саме цим зумовлено специфічний характер мовних засобів, типових для цього виду літератури.

Серед функціональних, саме мовних, особливостей німецькомовних науково-технічних текстів можна виокремити:

- використання галузевої термінології, наприклад, *Halterung des optischen Laufwerks* – консоль оптичного дисководу; *Gefrierkapazität* – потужність морозильної камери;
- використання таких граматичних категорій дієслова способу, часу, стану, а саме: Präsens, Passiv (пасивний стан), Indikativ (дійсний спосіб);
- номінальний стиль (наприклад, *Erhöhung* (підвищення) замість *sich erhöhen* (підвищується));
- використання іменників переважно в однині. Іменники використовуються, як правило,

з означеним артиклем, наприклад, *Wenn die Raumtemperatur, wo das Gerät aufgestellt ist, unter +19C fällt, schaltet sich automatisch die Betriebsoption für niedrigere Raumtemperaturen ein.*

- використання номінальних обставин, наприклад, *im Bereich von* (в діапазоні від), *unter Einsatz von* (з використанням...), *unter Berücksichtigung von* (при врахуванні...) тощо;
- домінування головних речень. Підрядні речення замінюються інфінітивами і поширеними означеннями;
- найбільш поширеними типами підрядних речень є: відносні підрядні, умовні підрядні речення (як правило, без вступного союзу *wenn*, а з відмінюваним дієсловом на початку речення), підрядні речення причини з союзом *da*, пропорційні речення *je ... desto*, підрядні речення мети і наслідку, а також інфінітивні групи *um ... zu* (Schade, 2005: 47-48).

До науково-технічної літератури належать такі види текстів:

- власне науково-технічна література, тобто, монографії, збірники та статті з різних проблем науки і техніки;
- навчальна науково-технічна література (підручники, довідники та ін.);
- науково-популярна література з різних галузей техніки;
- технічна і супровідна документація;
- технічна реклама, патенти (Карабан, 2001: 129).

Кожен з цих видів науково-технічної літератури має як спільні загальні риси, так і свої власні, типові лише для них як мовні, так і структурні, змістовні тощо, характеристики.

Наше дослідження спрямоване на аналіз передусім способів реалізації номінального стилю такого типу фахових текстів, як технічна інструкція.

Залежно від призначення інструкція або керівництво з експлуатації, використання або обслуговування є частиною післяпродажної документації, цільовою групою якої є кінцевий споживач або користувач. Такі тексти містять у собі ознаки як фахових текстів вузькогалузевого спрямування (для надання більш детальної та професійної інформації), так і науково-популярних текстів з відтінком директивності та рекомендаційності, типовим для текстів офіційно-ділового стилю (Подвойська, Гончарова-Ільїна, 2021: 4).

Спираючись на узагальнену типологічну класифікацію фахових текстів Р. Глезер, ми визначили, що технічна інструкція належить до текстів зовнішньофахової комунікації, тобто таких

текстів, рівень складності яких орієнтований на реципієнтів – нефакхівців. Функція текстів зовнішньофахової комунікації полягає у поданні інформативного матеріалу у спрощеному вигляді на принципах вікової психології та адаптації змісту до рівня розвитку цільової аудиторії.

У ході дослідження ми виокремили наступні мовні особливості німецькомовних інструкцій, а саме: номінальний стиль; стандартизовані словосполучення; широке використання модальних дієслів та пасивних конструкцій; використання поширених та непоширених означень; наявність підрядних речень; засоби міжфразового зв'язку.

Отже, однією з основних ознак науково-технічної літератури є використання номінального стилю.

Відповідно до визначення С.В. Євтеєва, «під номінальним стилем (*der Nominalstil*) розуміється більш частотне вживання у мові іменників, у тому числі віддієслівних іменників, складних слів, сталих дієслівно-іменних словосполучень (*in Betracht ziehen* замість *betrachten*), неузгоджених означень у *Genitiv*, поширених та прийменникових означень. Завдяки цьому досягається економія мовних засобів, більш концентрована передача інформації, висока термінологічність» (Євтеєв, 2016: 25).

Номінальний стиль широко використовується у текстах наукового та офіційно-ділового стилю, а також у фахових текстах різних спрямувань (науково-технічних, юридичних, медичних). Це пов'язано з тим, що номінальний стиль є багатофункціональним, тобто номінативні структури виконують низку функцій, які задовольняють вимоги до лексичного, граматичного та стилістичного оформлення фахових текстів, зокрема: зосередження уваги на фактах; безособовість; статичність; мовна економія; компенсація відсутніх у мові дієслівних форм.

На думку Х. Еггерса, характерними рисами номінального стилю є (Зеленецький, Новожилова, 2003: 59):

1. Накопичення інформації з найменшими затратами простору.
2. Розширення номінальних груп.
3. Усічення речень та скорочення форми вираження структури речення.

Основні ознаки номінального стилю у фахових текстах:

1. Превалювання простих або похідних іменників, композитів чи синтаксичних стягнень часто з прикметниками та дієприкметниками у функції узгодженого означення;

2. Носієм основного змістовного навантаження є іменник, у той час як дієслово частково

втрачає своє лексичне значення, тобто десемантизується;

3. Опис процесів та явищ за допомогою віддієслівних іменників, субстантивованих інфінітивів та дієприкметників, які замінюють дієслова в особових формах, що зумовлює дистанціювання суб'єкта та концентрацію уваги на процесах (Міщенко, 2013: 76).

Слід зазначити, що при цьому за рахунок концентрації семантики та модальності гіпотетичного присудка в одному слові – іменнику – досягається прозорість внутрішньої форми і семантики терміна (Міщенко, 2013: 76).

Мовні явища, що беруть участь у формуванні номінального стилю, характеризуються здатністю до інформаційної компресії. Стиснення інформації відбувається внаслідок вилучення:

- її динамічного компонента: номіналізація дієслів та дієслівних словосполучень (*schaffen – Schaffung; in Anspruch nehmen – Inanspruchnahme*), виключно граматичне вживання дієслів;

- синтаксичних зв'язків, що передають денотативно складну ситуацію, зокрема номіналізація підрядних речень.

У свою чергу, номіналізація (субстантивація) являє собою один з видів морфолого-синтаксичного словотвору, при якому відбувається перехід будь-якої частини мови в іменник з усіма його ознаками (морфологічними та синтаксичними). Субстантивація, в словнику лінгвістичних термінів О. А. Ахманової, трактується як процес переходу в розряд іменників з іншої частини мови внаслідок набутої здатності безпосередньо вказувати на предмет (Ахманова, 1969: 301).

На думку Л. В. Каушанської «сутність процесу субстантивації полягає в переосмисленні категоріального значення вільних слів в значення предметності, тому субстантивацію частини мови можна розглядати як граматико-семантичний спосіб словотвору. Зміна категоріального значення слова, а також перехід з однієї частини мови в іншу викликає зміну граматичних категорій. У процесі субстантивації продукує слово (або його будь-яка форма) обов'язково набуває граматичних категорій іменника, тобто категорії роду, числа, відмінка» (Каушанська, 2013: 323).

Явище номіналізації – це процес, покликаний збільшити номінативні елементи за рахунок зменшення дієслівних елементів (або ж функцій). Перетворення, охоплені номіналізацією, стають базисом для продукування статичної (нединамічної) семантики при паралельному зменшенні динамічної семантики мовних елементів вихідного тексту (Кузьміна, 2004: 15).

Загалом, у німецькій мові субстантивациі підлягають: а) дієслово; б) прикметник; в) Partizip I, Partizip II; г) прислівник; д) числівник; е) займенник; є) прийменник; ж) сполучник; з) частка.

Слід зазначити, що для німецькомовних технічних текстів характерною є субстантивация переважно дієслів, у складі якої слід розрізнити два основних види:

а) субстантивация з відтинанням дієслівного фінального елемента *-en*, що часто супроводжується зміною кореневого голосного чи іншими морфонологічними змінами твірного дієслова;

abschließen – замикати, **Abschluß** – замикання

б) субстантивация інфінітива

liefern → **das Liefern** = постачати – постачання (Сахарчук, 1987: 39).

В. Флеміг виокремлює наступні типи номіналізації (Зеленецький, Новожилова, 2003: 172):

1. Субстантивация дієслова. Наприклад: *Nachdem das Gerät **aufgestellt** wird – Nach dem **Aufstellen** des Gerätes; Nachdem diese Temperatur **erreicht** wird; – Nach dem **Erreichen** dieser Temperatur; Bevor die frischen Lebensmittel in das Gefrierfach **einggelegt** werden – Vor dem **Einlegen** der frischen Lebensmittel in das Gefrierfach; Nachdem der Gefrierraum **geschlossen** wird – Nach dem **Schließen** des Gefriertraumes.*

2. Перетворення дієслова на дієприслівник, що часто супроводжується перетворенням підрядного означального на просте або поширене означення. Наприклад: *Der Stromverbrauch **reduziert** – der **reduzierte** Stromverbrauch; Lösungsmittel, die die Kunststoffe **schädigen** – die **kunststoffschädigende** Lösungsmittel; Eine Reparatur, die unsachgemäß **durchgeführt** wurde – Eine unsachgemäß **durchgeführte** Reparatur; die Substanzen, die den Schaum **fördern** – die **schaumfördernde** Substanzen; die Ausstattung, die gewechselt wurde – die gewechselte Ausstattung.*

3. Вилучення дієслова. Наприклад: *die Servicezentren, die sich in Süddeutschland **befinden** – die Servicezentren in Süddeutschland.*

В основі процесу номіналізації лежать можливості різноманітних мовних аспектів:

1. Лексичного – вживання складних частин мови з семою іменника: іменників (*Wasserfiltermodul*), прикметників (*gesundheitsschädlich*), дієприслівників (*explosionsgefährdet*);

2. Словотвірного:

– деривация (*Über+hitz+ung; ein+wand+fei – einwandfrei*);

– словоскладання (*Medien+karten+lese+gerät – Medienkartenlesegerät; säure+haltig – säurehaltig*),

– конверсія (*trennen – das Trennen; vorgehen – Vorgang; frieren – die gefrorenen Lebensmittel*),

номіналізация (*in Kraft treten – das Inkrafttreten*) під час утворення іменних частин мови;

3. Граматико-морфологічного: через використання:

– родового відмінка (*das Drücken der Tasten der Leistungsänderung*);

– прийменникових словосполучень (*Angaben über das max. Gefriervermögen nach aktueller Norm finden Sie...*).

4. Граматико-синтаксичного: через використання:

– поширених означень (*den eingeschalteten und sich im Betrieb befindlichen Staubsauger; das Verwenden von allgemein zugänglichen antielektrischen Mitteln*);

– словосполучень «іменник + функціональне дієслово» (*sich im Betrieb befinden, zur Verfügung stehen*);

– вилучення складнопідрядних речень (*Staubsauger vorsichtig über Schwellen und andere Unebenheiten führen, damit nicht übermäßige Wasserwellen im Wasserbehälter entstehen. – Zur Vermeidung der Entstehung der nicht übermäßigen Wasserwellen im Wasserbehälter führen Sie Staubsauger vorsichtig über Schwellen und andere Unebenheiten*).

Проаналізувавши текстовий матеріал німецькомовних інструкцій з експлуатації, було визначено, що номінальний стиль в науково-технічних текстах, а саме в текстах технічних інструкцій, найчастіше реалізується за використання таких мовних засобів та способів, як:

1) терміни – складні слова:

*Auf keinen Fall darf das Gerät an elektronische **Energiesparstecker** (z.B. Ecoboy; Sava Plug) und an **Wechselrichter, die Gleichstrom in 230 V Wechselstrom umwandeln, angeschlossen werden** (z.B. **Solaranlagen, Schiffsstromnetze**) (Bosch, 2011: 7).*

*У жодному разі не можна підключати побутовий прилад до електронних енергозберігаючих **шттекерів** або **інверторів**, які перетворюють **постійний струм** на **змінний** з напругою 230 В (наприклад, **сонячні батареї, суднові електричні установки**) (Bosch, 2011: 67).*

Даний приклад свідчить про широке використання термінів-іменників-складних слів у текстах технічних інструкцій. Це пояснюється тим, що поєднання в одній лексемі декількох основ сприяє стислості та чіткості висловлювань.

2) субстантивовані інфінітиви:

Das Gerät eignet sich

- zum **Kühlen und Gefrieren** von Lebensmitteln,
- zur **Eisbereitung** (Bosch, 2011: 4).
- **Побутовий прилад призначений**

- для *охолодження та заморожування продуктів харчування*,
- для *приготування харчового льоду* (Bosch, 2011: 64).

Аналізуючи це речення, ми бачимо, що субстантивовані інфінітиви у тестах технічних інструкцій позначають стан або процес дії і в множині не вживаються. Вони виконують функцію статичності, тобто зумовлюють сприйняття явищ та дій у статичності, що дає нам можливість зосередитися на фактах.

3) використання родового відмінка:

Die Klinke zur Befestigung des Deckels des Moduls des SAFBAG-Beutels mit Korb lösen und den Korb ausschwenken (Zelmer, 2013: 73). – Звільніть зачіп, який фіксує пилосбірник SAFBAG, та відхиліть корпус пилосбірника (Zelmer, 2013: 35).

Вищенаведене речення дає нам можливість констатувати, що поєднання термінів за допомогою родового відмінка зумовлене вимогою до послідовного викладу змісту та економного використання мовних засобів у текстах технічних інструкцій.

4) дієслівна / предикативна основа + суфікс -ung:

Bei Überhitzung, z. B. durch Abdecken einer Luftöffnung, schaltet der Haartrockner automatisch ab und nach wenigen Minuten wieder ein (PHD5714, 2009: 2). – У разі *перегріву*, наприклад, в результаті заблокованого отвору для повітря, фен автоматично вимикається й вмикається знову через декілька хвилин (PHD5714, 2009: 36).

Дана словотворча модель несе основне семантико-синтаксичне і комунікативне смислове навантаження, надаючи образу процесу, що становить категоріальне лексико-граматичне значення дієслова, категоріально-граматичне значення іменника. Це зумовлює зосередження уваги читача на конкретному процесі, про який іде мова у реченні.

5) «прийменник + іменник»:

Drücken Sie unter Verwendung eines Kunststoffstifts das optische Laufwerk durch die Schraubenbohrung, um die Baugruppe des optischen Laufwerks zu entriegeln (Inspiron, 2021: 12). – *За допомогою пластмасової палички натисніть на оптичний дисковод через отвір для гвинта, щоб вийняти його* (Inspiron, 2021: 12).

Як видно з прикладу, словосполучення «прийменник + іменник» виконує функцію зв'язності, цілісності та водночас стислості висловлювання.

6) «іменник + функціональне дієслово»:

Bei Störungen raten wir, Kontakt mit Service aufzunehmen (Zelmer, 2013: 69). – У разі виник-

нення несправностей рекомендуємо звернутися до спеціалізованого сервісного пункту (Zelmer, 2013: 31).

Дана конструкція надає реченню безособовості, оскільки носієм ключового, смислового значення є іменник, а дієслово при цьому виконує другорядну роль, тобто втрачає своє семантичне значення.

7) використання поширених означень:

Bevor Sie Arbeiten im Inneren des Computers ausführen, lesen Sie zunächst die im Lieferumfang des Computers enthaltenen Sicherheitshinweise. – *Перед початком роботи з внутрішніми компонентами комп'ютера ознайомтесь з інформацією з техніки безпеки, що додається до комп'ютера* (Inspiron, 2021: 17).

Die folgende Tabelle enthält die Farbcodierung der Antennenkabel für alle von Ihrem Computer unterstützten Wireless-Karten. – *У нижче наведеній таблиці описується схема кольорів антенних кабелів плати бездротової мережі, яку підтримує комп'ютер* (Inspiron, 2021: 20).

Розглянувши структуру вищенаведених речень, ми дійшли висновку, що використання поширених означень дозволяє скоротити обсяг висловлювання за допомогою уникнення підрядних означальних речень, що дозволяє наочно та швидко сприймати інформацію у повному обсязі.

Таким чином, на основі проведеного нами дослідження можна сформулювати наступні висновки:

1. Номінальний стиль є визначальною рисою мови німецькомовної технічної документації, оскільки він забезпечує стислість, лаконічність та безособовість тексту, а також є засобом передачі основного змісту в категоричній та незаперечній формі, що у свою чергу є основною вимогою до науково-технічних текстів.

2. Номінальний стиль характеризується процесом номіналізації (субстантивації) мовних одиниць тексту. Зокрема, було встановлено, що для німецькомовних технічних текстів характерною є переважно субстантивація дієслів двох різновидів:

а) субстантивація, що супроводжується зміною кореневого голосного чи іншими морфологічними змінами твірного дієслова;

б) субстантивація інфінітива.

3. У німецькомовних інструкціях з експлуатації найбільш поширеним є вживання таких номінальних конструкцій:

- терміни – складні слова;
- субстантивовані інфінітиви;

- терміни, що утворюються за допомогою поєднання дієслівної / предикативної основи та суфікса -ung;
- використання словосполучень типу «іменник + функціональне дієслово» та «прийменник + іменник»;
- використання родового відмінка;

- використання поширених означень.
- Перспективою подальших досліджень є аналіз перекладацьких трансформацій, які використовуються під час перекладу технічної документації з метою подолання мовних труднощів, пов'язаних з відмінними способами вираження номінального стилю в німецькій та українській мовах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ахманова О. С. Словарь Лингвистических Терминов. Москва : Издательство «Советская Энциклопедия», 1969. 606 с.
2. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования. Москва : Наука, 1981. 137 с.
3. Евтеев С. В. Немецкий язык. Практика перевода. Москва : МГИМО-Университет, 2016. 289 с.
4. Зеленецкий А. М., Новожилова О. В. Теория немецкого языкознания. Москва : Academy, 2003. 400 с.
5. Карабан В. І. Переклад англійської наукової та технічної літератури. Лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі : навч. посіб. Вінниця : Нова Книга, 2001. 303 с.
6. Каушанська Л. В. Субстантивовані прикметники в німецькій мові в сучасній технічній літературі та їх переклад українською *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»*. Вип. 36. Київ : НТУУ, 2013. С. 323–325.
7. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Вінниця : Нова книга, 2008. 512 с.
8. Кузьміна К. А. Трансформація номіналізації в англо-українському та українсько-англійському напрямках перекладу : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.16. Київ, 2004. 20 с.
9. Міщенко А. Л. Лінгвістика фахових мов та сучасна модель науково-технічного перекладу : монографія. Вінниця : Нова Книга, 2013. 448 с.
10. Орлов А. Т. Структурно-смысловые типы газетных текстов *Русский язык в школе*. Вип. 2. Москва : ИД ООО «Наш язык», 1990. С. 62–67.
11. Подвойська О., Гончарова-Ільїна Т. Технічна документація як особливий вид тексту у мовностилістичному та перекладацькому аспектах *Актуальні питання гуманітарних наук. : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного ун-ту ім. Івана Франка*. Вип. 35. Дрогобич : Вид. дім «Гельветика», 2021. С. 134–141.
12. Сахарчук Л. И. Методологические проблемы словообразовательного анализа: Семантика производного слова в немецком языке. Киев : Вища школа, 1987. 46 с.
13. Селиванова Е. А. Основы лингвистической теории текста и коммуникации. Киев : Брама, 2004. 336 с.
14. Eggers H. Beobachtungen zum präpositionalen Attributinder deutschen Sprache, 1958. 269 S.
15. Schade G. Einführung in die deutsche Sprache der Wissenschaft. Berlin: Erich Schmidt, 2005. 320 S.
16. Bosch. Household Appliances. Gebrauchsanleitung. S. 3–14.
17. Bosch. PHD5714. Gebrauchsanleitung. S. 2–50.
18. Inspiron 15 5000 Service-Handbuch Vorschriftenmodell: P66F Vorschriftentyp: P66F001 August 2021 Rev. A03. 91 S.
19. Zelmer. Vacuum cleaner. Bedienungsanleitung. S. 69–73.

REFERENCES

1. Ahmanova O. S. Slovar Lingvisticheskikh Terminov. [Glossary of Linguistic Terms]. Moscow : Izdatelstvo "Sovetskaya Entsiklopediya", 1969. 606 p. [in Russian].
2. Galperin I. R. Tekst kak ob'ekt lingvisticheskogo issledovaniya. [Text as an Object of Linguistic Research]. Moscow : Nauka, 1981. 137 p. [in Russian].
3. Evteev S. V. Nemetskiy yazyik. Praktika perevoda. [German language. Practice translation]. Moscow : MGIMO-Universitet, 2016. 289 p. [in Russian].
4. Zelenetskiy A. M., Novozhilova O. V. Teoriya nemetskogo yazyikoznaniya. [Theory of German Linguistics]. Moscow : Asademy, 2003. 400 p. [in Russian].
5. Karaban V. I. Pereklad anhliiskoi naukovoї ta tekhnichnoi literatury. Leksychni, terminolohichni ta zhanrovo-stylistychni trudnoshchi : navch. posib. [Translation of English scientific and technical literature: Grammatical difficulties, lexical, terminological and genre-stylistic problems]. Vinnytsia : Nova Knyha, 2001. 303 p. [in Ukrainian].
6. Kaushanska L. V. Substantyvovani prykmetnyky v nimetskii movi v suchasni tekhnichni literaturi ta yikh pereklad ukrainskoiu [Substantiated adjectives in the German language in modern technical literature and their translation into Ukrainian]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu "Ostrozka akademiia". Seriia "Filolohichna"*. Vyp. 36. Kyiv : NTUU, 2013. P. 323–325. [in Ukrainian].
7. Korunets I. V. Vstup do perekladoznavstva. [An introduction to translation studies]. Vinnytsia : Nova knyha, 2008. 512 p. [in Ukrainian].
8. Kuzmina K. A. Transformatsiia nominalizatsii v anhlo-ukrainskomu ta ukrainsko-anhliiskomu napriamkakh perekladu : avtoref. dys. ... kand. filol. nauk : 10.02.16. [Transformation of nominalization in English-Ukrainian and Ukrainian-English translation directions]. Kyiv, 2004. 20 p. [in Ukrainian].

9. Mishchenko A. L. *Linhvistyka fakhovykh mov ta suchasna model naukovo-tekhnichnoho perekladu* : monohrafiia. [Linguistics of professional languages and modern model of scientific and technical translation]. Vinnytsia : Nova Knyha, 2013. 448 p. [in Ukrainian].
10. Orlov A. T. *Strukturno-smyslovyie tipy gazetnykh tekstov Russkiy yazyk v shkole. Vyip. 2.* [Structural-semantic types of newspaper texts]. Moscow : ID OOO “Nash yazyk”, 1990. P. 62–67. [in Russian].
11. Podvoiska O., Honcharova-Ilina T. *Tekhnichna dokumentatsiia yak osoblyvyi vyd tekstu u movnostylistychnomu ta perekladatskomu aspektakh* [Technical documentation as a special type of text in a linguo-stylistic and translation aspects]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk. : mizhvuzivskiy zbirnyk naukovykh prats molodykh vchenykh Drohobytskoho derzhavnoho pedahohichnoho un-tu im. Ivana Franka. Vyp. 35.* Drohobych : Vyd. dim “Helvetyka”, 2021. P. 134–141. [in Ukrainian].
12. Saharchuk L. I. *Metodologicheskie problemy slovoobrazovatel'nogo analiza: Semantika proizvodnogo slova v nemetskom yazyke.* [Methodological problems of word-formation analysis: The semantics of a derivative word in German]. Kiev : Vischa shkola, 1987. 46 p. [in Russian].
13. Selivanova E. A. *Osnovy lingvisticheskoy teorii teksta i kommunikatsii.* [Fundamentals of Linguistic Theory of Text and Communication]. Kiev : Brama, 2004. 336 p. [in Russian].
14. Eggers H. *Beobachtungen zum präpositionalen Attributinder deutschen Sprache, 1958.* 269 S. [in German].
15. Schade G. *Einführung in die deutsche Sprache der Wissenschaft.* Berlin: Erich Schmidt, 2005. 320 S. [in German].
16. Bosch. *Household Appliances. Gebrauchsanleitung.* S. 3–14. [in German].
17. Bosch. PHD5714. *Gebrauchsanleitung.* S. 2–50. [in German].
18. Inspiron 15 5000 *Service-Handbuch Vorschriftenmodell: P66F Vorschriftentyp: P66F001 August 2021 Rev. A03.* 91 S. [in German].
19. Zelmer. *Vacuum cleaner. Bedienungsanleitung.* S. 69–73. [in German].